

Суперечка

Чайка Дніпрова

Устало на небо веселе сонце, зирнуло, всміхнулось привітно на любих дітей молодих, що в обіймах кохання і досі дрімають.

Які ж то у сонечка діти, які-то коханці щасливі?

Кохана – земля-чарівниця.

Зубчастії гори віночком блакитним вінчають її, зелені луки і сади кучеряві поясом пишним підперезали її; з-під його одежа червона важкими згортками падає униз, а поділ весь унизан камінням рябеньким.

Коханий – то буйне море.

Зеленоблакитний жупан на йому полами шовковими тихо хвилює і блеще од променя сонця, неначе камінням унизаний весь дорогим, а піна мереже смужками перлистими його вповдовж і поділ обкладає рясним брузументом.

Всміхнулося сонце удруге: земля пробудилася перша і вся зчервоніла, ніби засоромилася, стала вона надівати темні стрічки холодків та прозорі серпанки туману. А море ще спить, не проснулось і плеще крізь еон, і горне кохану, цілує тихенько.

Всміхнулося сонце утретє, сказало: "Кохайтесь, Щасливі!" Зітхнула земля, усміхнулася усмішкою щастя, засяла красою.

Між горами, в темній безодні, таївся, мов гадина, вітер лукавий: він на ніч туди спочивати ховався після денної роботи: усе понад світом літав він, усе розглядав та підслухував, брехні носив-переносив.

Ось постеріг він, що сонце святе усміхалось комусь-то привітно, і заздрісно стало йому, і тут перешкодить схотілось. Виліз тихесенько він, крадеться тихо ярами, хилється попід кущами, усе стереже-наглядає, кого святе сонце вітає. І ось вже доглядівсь. Заграло ненавистю серце; підняв він похнюплене чоло з трави, прошумів між гілками, скубонув спересердя дуби за чуприну й понісся на крилах могутніх.

Літав, метушивсь він чимало та землю влещав, намовляв, щоб зрадила синє море.

Що ж? Так не слухала земля: як вірна дружина, все так же ласкаво спокійно на море вона поглядає, уся червоніє рум'янцем веселим. Узлився ще гірше вітер лукавий: і виє, і свище, й сичить, мов гадюка.

Покинув він землю, до моря припав, під боки штовхає і шепче на вухо брехливій вісті, що буцім кохана ізрадила милого, буцім вночі не йому простягає обійми, а небові темному, зорями вшитому рясно.

Не слухалось море, тихо крізь сон буркотало: "Та брешеш! Та брешеш!" Брехун не втихав і плів ще мудріше-хитріше. Добився свого: повірило ворогу море, проснулось, зирнуло сердито, кинулось раптом і стало кохану питати: "Чи правда тому, чи неправда?" Нічого не каже кохана: все так же ласкаво обійми йому простягає, блищить-червоніє під сонцем. Вразила усмішка ся милого: кинувся він і почав дорікати коханій, що, мабуть, не любить його, коли вже на лемент, на сльози його не вважає.

Земля все мовчить.

- Кажи ж, чи то правда? Чи правда? - вже грізно питає розгніваний милий. Земля все мовчить, і усмішка пропала, сутінок пробіг по виду, поблідли й розкішні шати.

- А! Так се правда! Так ось як кохаєш ти вірного друга свого! Боїшся і глянуть тепер йому в вічі!..

Земля загорнулась в темний серпанок щільніше, - мовчить, а море лютує, а море реве, скаженіє, плює перлистою піною, злими слізьми обливається, дико шпурляє на берег пісок золотий, камінці-самоцвіти - дарунки, що мила колись дарувала. Вітер радіє: як хижий орел над сполоханим сірих гусей табуном, він літає і бавиться їх переляком.

І довго ревло-скаженіло роздрочене море; закутана в темний сутінок, довго і мовчки дивилася скривджена мила на лютого друга. Розгніване сонце сховало обличчя у синюю хмару, всім сумно було і ніяко, лиш вітер один утішався: ревів, реготався і скиглив, аж поки тебе вдовольнив, - втомився, поліз спочивати в безодню.

Ще біснувалося море, та нікому більше дрочить його тихше і тихше ставали незграбні докори, втомилось воно лютувати, лиш збентежено якомсь в безладді питає: "Чи правда, чи правда?"

А мила мовчить.

Вже й сонце, прощаючись на ніч, глянуло з хмари червоно-сердитим лицем - не вгамується море ревниве не прощає йому і земля, не вітає його вітерцем легкокрилим.

Заснуло сердитеє сонце, розбіглися жвавi хмарки, поставлені сонцем на варті, і срібноясний молодик засяяв на спокійній блакиті. Цікаво перехилився з вишини, загляда на сердитих коханців і ось усміхнувся й посипав додолу срібним ласкавим промінням на землю й на море. Скинула мила своє покривало і знов засіяла красою, всміхнулася милому так, як і перше сміялась. Стрепенулося море, побачивши дивну красу, зажеврило місячним сяйвом, заколихалися груди його од кохання, і кинулось море до ніг чарівниці-землі, припадає, цілує і просить прощення, а місяць лукаво моргає на них з-за гори, кивнув наостанці, сховався за гору. Земля соромлива ще далі обійми свої простягла, дихнула на милого духом пахнучим і теплим, а милий зітхнув, затремтів, і обидва в палкім поцілунку завмерли...